

אתגרים בהדרכה מקוונת

התפשטות המהירה וחומרתו של נגיף הקורונה הקטלני גרמה לחוקרים רבים לפתוח בפעילות קדחתנית למציאת פתרונות לטווח הקצר והארוך לאיום הנשקף לאנושות. דבר זה הציב בפני ארגונים, מדריכים ומודרכים אתגרים רבים בתחום ההדרכה והגביר את הצורך בטכנולוגיות מיוחדות

מאת ד"ר סמי סעדי, מנהל מחוז הצפון

המוסד לבטיחות ולגיהות
תצלום: המוסד לבטיחות ולגיהות

ההנדסה והרפואה, שבהם נדרשת התנסות מעשית כחלק מפעילות ההדרכה. עדיין יש תחומים שאי אפשר ליישם בהם למידה מקוונת יעילה, ופער זה טרם נסגר.

טכנולוגיה

למידה מקוונת תלויה במכשירים טכנולוגיים ובאינטרנט. מדריכים וסטודנטים אשר להם חיבורי אינטרנט גרועים עלולים לשבש מהלך של הדרכה מקוונת. תלות הלמידה המקוונת בציוד הטכנולוגי ובאספקת הציוד יצרה אתגר גדול למוסדות, למדריכים וללומדים. חניכים ומדריכים בעלי יכולת דיגיטלית נמוכה עלולים להתקשות בהתחברות ללמידה מקוונת ובניצול מיטבי של הספרייה וחומרי הלימוד הדיגיטליים.

כדי להתגבר על הבעיה הזו יש צורך בחיבור לאינטרנט מהיר בבית. מודרכים צריכים לדעת מבעוד מועד היכן יוכלו לקבל תמיכה טכנית בחיבור שלהם ובנושאים טכניים אחרים הקשורים לתוכנה ולכלים ללמידה יעילה. כמו כן, בתי ספר להדרכה צריכים לספק למודרכים תמיכה שתעזור להם לפתור בעיות טכניות באמצעות שיחה, דוא"ל או צ'אט.

חוסר מוטיבציה

אינטראקציה דרך מחשבים בלבד עם חברים ללימודים ועם המדריך, ללא פגישות פנים אל פנים, גורמת לתחושת בידוד ומובילה לחוסר מוטיבציה. למידה מקוונת דורשת משמעת עצמית, יעילות ומיומנות של ניהול זמן.

כדי להתגבר על הבעיה, המודרכים צריכים לסגל גישה חיובית ללמידה מקוונת. עליהם לנצל את הזמן בצורה הטובה ביותר לצבירת ידע ולהשגת תוצאות למידה טובות יותר, להופיע לכל

התפרצות מגפת הקורונה ברחבי העולם שיבשה סדרים וגרמה להשלכות חסרות תקדים על חיי היומיום שלנו, כולל שיטות העבודה והלימוד.

הדרכה במקום העבודה היא אחת הפעילויות העסקיות הראשונות שנפגעו בצורה הקשה ביותר. בהתבסס על התצפיות שנערכו בתחילת מרץ 2020, כמחצית מתוכניות ההדרכה האישיות עד 30 ביוני 2020 נדחו או בוטלו בצפון אמריקה. בחלקים של

אסיה ואירופה הנתון קרוב יותר למאה אחוז Olasile Babatunde Adedoyin & Emrah Soykan (2020).

גם בתחום הבטיחות - התפרצות נגיף הקורונה שיבשה את תוכניות ההדרכה וההכשרה המסורתיות ואילצה את כולנו לעבור בצורה מהירה מאוד ללמידה מרחוק. מעבר מהיר זה הציב אתגרים לא פשוטים בפני מדריכים ומודרכים Ribeiro (2020). חוסר בפלטפורמות ובתכנים ללמידה מרחוק

גרם לשיבושים בתהליכי ההדרכה, ההערכה וההסמכה, דבר שהביא לזירוז תהליכים של חדשנות ויצירתיות בפיתוח למידה מרחוק.

מהר מאוד הפכו הדרכה ועבודה מרחוק לחלק מהרגיל החדש, וארגונים רבים לא מתכננים לחזור לשטח המשרדים בקרוב. כמו כן, אפשר להעריך שההשקעה בהדרכה מרחוק רק תלך ותגדל. כדי לבצע את ההדרכה מרחוק בצורה אפקטיבית חייבים להכיר את מגבלותיה ואת יתרונותיה. להלן חלק מהאתגרים שהציבה מגפת הקורונה בתחום ההדרכה:

תאימות

תאימות הלמידה המקוונת במדעי החברה ובמדעי הרוח הוכחה כיעילה, בעוד חוקרים התנגדו לתאימותה במדעי הספורט,

הדרכה באמצעות לומדה במוסד לבטיחות ולגיהות

אפשר להתגבר על האתגר הזה בעזרת ניהול זמן נכון, ליצור רשימת מטלות, להכין רשימת פעילויות על בסיס יום-יומי, לפרק פעילויות גדולות לקטנות יותר, להשתמש ברשימה זו ולוודא שעומדים בלוח הזמנים לביצועה. במידת הצורך, אפשר לחפש עזרה מגורם חוץ כדי להשלים את המטלה בלוח הזמנים שנקבע. **לסיכום:** כתוצאה מהתפשטות מהירה של נגיף הקורונה החלו חוקרים רבים ברחבי העולם בפעילות קדחתנית למציאת פתרונות לטווח הקצר והארוך לאיום הנשקף לאנושות, דבר שהציב בפני ארגונים, מדריכים ומודרכים אתגרים רבים בתחום ההדרכה והגביר את הצורך בטכנולוגיות הדרכה מיוחדות.

לצד האתגרים הללו נוצרה הזדמנות לפיתוח מהיר של למידה מקוונת, שבפני עצמה כוללת יתרונות, כגון גמישות, אינטראקטיביות, למידה בקצב עצמי ועוד. חוקרים בתחום ההדרכה מרחוק ראו בזה הזדמנויות להתקדמות מחקרית במטרה לספק חידושים ולעמוד באתגרים החדשניים של למידה מקוונת.

למידה מקוונת תלויה במכשירים טכנולוגיים ובאינטרנט. מדריכים וסטודנטים אשר להם חיבור אינטרנט גרועים עלולים לשבש מהלך של הדרכה מקוונת. תלות הלמידה המקוונת בציוד הטכנולוגי ובאספקת הציוד יצרה אתגר גדול למוסדות, למדריכים וללומדים

מקורות

- Olasile Babatunde Adedoyin & Emrah Soykan (2020): Covid-19 pandemic and online learning: the challenges and opportunities, Interactive Learning Environments.
- <https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/10494820.2020.1813180?needAccess=true>
- Ribeiro, R. (2020, April 14). How university faculty embraced the remote learning shift. EdTech Magazine. <https://edtechmagazine.com/higher/article/2020/04/how-university-faculty-embraced-remote-learning-shift>
- Kimkong and Koemhong (2020), Online learning during COVID-19: Key challenges and suggestions to enhance effectiveness.
- [file:///C:/Users/sami/Downloads/ShortArticle28_KimkongHeng-KoemhongSol%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/sami/Downloads/ShortArticle28_KimkongHeng-KoemhongSol%20(1).pdf)
- Arkorful, V., & Abaidoo, N. (2015). The role of e-learning, advantages and disadvantages of its adoption in higher education. International Journal of Instructional Technology and Distance Learning, 12(1), 29–42. ■

פעילויות הלמידה במהלך המפגשים, להקפיד על יצירת קשר עם החברים והמדריכים, לשאול שאלות ולשתף מידע. נוסף על כך, גם על המדריכים להבין שלמידה מקוונת יתרונות רבים בכל הקשור לכלים ולפלטפורמות מעניינות לשיתוף תלמידים בלמידה. יש לגוון את שיטת ההדרכה, באמצעים כגון פודקאסטים, סרטונים, שיעורים חיים, דיונים, צורות שונות של טקסט, מאמרים ובלוגים, שיטות הערכה שונות (מבחנים, חידונים, מטלות ופרויקטים), פעילויות למידה ושיתוף פעולה להשגת תוצאות למידה טובות יותר.

מהר מאוד הפכו הדרכה ועבודה מרחוק לחלק מהרגיל החדש, וארגונים רבים לא מתכננים לחזור לשטח המשרדים בקרוב. כמו כן, אפשר להעריך שההשקעה בהדרכה מרחוק רק תלך ותגדל

סביבת הלמידה

הופעה בלתי צפויה של בני המשפחה וחיות המחמד במהלך למידה מקוונת עלולה לגרום לשיבוש או להסחת דעת של המשתתפים בלמידה המקוונת. כמו כן, במקרים מסוימים, משתתפי ההדרכה נחשפו להתנהגות לא ראויה, כגון לבוש לא הולם ועוד. כדי לדאוג לסביבת למידה ללא הסחות דעת יש ליידע אנשים בסביבה, בני משפחה, חברים וכו' על אודות זמן הלמידה המקוונת, כך שלא יהיו הפרעות מצדם. במידת הצורך, יש לתחום את אזור הלימוד כך שאחרים לא יוכלו להיכנס אליו במהלך הלמידה בשידור חי ושיחות הווידאו. יש להקפיד על מנוחה בהפסקות שנקבעו. בדרך זו תוכלו להתרכז בלמידה.

הערכה ופיקוח

בלמידה מקוונת, הערכות, לעתים קרובות, מתבצעות באופן מקוון. למדריכים יש אפשרות מוגבלת לפיקוח על חניכים במהלך מבחן (Arkorful & Abaidoo, 2015). קיים צורך בשינוי ניכר בתהליך ההערכה בתקופות כגון תקופת הקורונה, משום שהלומדים אינם זוכים לאותה למידה חווייתית ולסיכויים דומים באמצעות למידה מקוונת.

כדי להתגבר על האתגר הזה, על המדריכים להבין את סוג השאלות שהמודרכים עשויים לשאול, ולהכין תשובות לשאלות הנפוצות. כמו כן, עליהם לוודא שהמטלות שהכינו מתאימות ללומדים ולחומר הנלמד ולבצע בדיקות במרווחים קבועים. זה יכול לסייע בהערכת המודרכים על סמך ביצועיהם.

עומס עבודה כבד

תהליך השינוי הדיגיטלי המהיר והפתאומי של העברת הדרכה גרם לעומס עבודה עצום על יחידות הטכנולוגיה, המידע והתקשורת של מוסדות כדי לבנות פלטפורמות אלקטרוניות, שילוב יישומים חיצוניים במערכות קיימות או מעבר בצורה מלאה ליישומים חיצוניים. כמו כן, על מדריכים נפל חלק מעומס העבודה, כיוון שהם האחראים להפיכת תוכני הדרכה לידידותיים בפלטפורמה אלקטרונית.